

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2014 declarat de avocatul Miroslav Șendrea, în numele inculpatului

Ilișov Valeri Vasili, născut la 30 decembrie 1955, originar și locuitor al mun. Chișinău, bd. Renașterii 22/5, ap.6, cetățean al R. Moldova, condamnat anterior:

1) prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 aprilie 2007, în baza art. 151 alin. (1), 90 Cod penal, la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru un termen de probă de 3 ani.

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>27 aprilie 2011 – 29 martie 2013,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>22 mai – 27 decembrie 2013,</i>
	<i>06 mai – 01 iulie 2014.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 martie 2013, Ilișov Valeri a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Prin aceeași sentință, procesul penal în privința lui Pirojcov Valeriu pe art. 361 alin. (2) lit. b), 26, 190 alin. (5), 190 alin. (5) și 165 alin. (2) lit. d) Cod penal a fost încetat, în legătură cu decesul ultimului.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că potrivit rechizitoriului, Iliășov Valeri, prin înțelegere prealabilă cu Pirojcov Valeriu și cu o altă persoană, în perioada lunilor august - noiembrie 2009, aflându-se în or. Ialoveni, acționând din intenție directă și urmărind scopul exploatării sexuale comerciale a părții vătămate Braga T., prin înșelăciune, manifestată prin promisiunea de angajare la o muncă legală și remunerată în calitate de dansatoare într-un club de noapte din or. Dubai, Emiratele Arabe Unite, unde va fi remunerată cu un salariu în jur de 3000 euro lunar, din care urma să-i restituie lui Iliășov Valeri datoria în mărime de 500 euro, bani anterior împrumutați de Braga T. pentru funeraliile mamei sale, precum și prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, a recrutat-o pe Braga T., fără consimțământul acesteia.

În continuarea acțiunilor sale criminale, la finele lunii octombrie 2009, Pirojcov Valeriu a transportat-o la Direcția evidență și documentare a populației din cadrul Î.S. "Registru", amplasată pe str. Pușkin nr. 42, mun. Chișinău, înde a achitat taxele necesare pentru perfectarea pașaportului național în regim de urgență, în lipsa căruia transportarea părții vătămate în or. Dubai, Emiratele Arabe Unite, în scopul-exploatării sexuale comerciale, era imposibilă.

Ulterior, la 26 octombrie 2009, Pirojcov Valeriu, a condus-o pe Braga T. în sediul Î.S. "Registru", de unde a fost ridicat pașaportul național al acesteia și care, tot atunci, a fost luat de Pirojcov V., sub pretextul restituirii la aeroport în ziua plecării în or. Dubai, Emiratele Arabe Unite.

După, Iliășov Valeri și Pirojcov Valeriu, urmărind asigurarea condițiilor pentru realizarea scopului transportării victimei în or. Dubai, Emiratele Arabe Unite, unde aceasta urma să fie exploatăată sexual, au organizat procurarea biletului la cursa aeriană cu destinația Dubai, pentru data de 23 noiembrie 2011 și perfectarea vizei de călătorie.

La 22 noiembrie 2009, prelungind acțiunile sale criminale, Pirojcov Valeriu împreună cu Copati Alexandr, persoană pe care anterior a indus-o în eroare privitor la legalitatea acțiunilor pe care urma să le întreprindă și a determinat-o să execute indicațiile sale legate de realizarea scopului său criminal, s-a deplasat la domiciliul lui Braga T., în or. Ialoveni, str. Libertății nr. 37, de unde Copati Alexandr, în prealabil primind de la Pirojcov Valeriu pașaportul național al victimei, biletul la cursa aeriană cu destinația Dubai și viza de călătorie, a transportat-o pe Braga T. cu autoturismul personal „OPEL ASTRA”, n/î C KC 479, în aeroportul orașului Odessa, R. Ucraina, unde i-a transmis actele primite de la Pirojcov V.

La 23 noiembrie 2009, o altă persoană care acționa în înțelegerea prealabilă cu Pirojcov Valeriu și cu Iliășov Valeri, a întâlnit-o pe Braga T. în aeroportul din or. Dubai, Emiratele Arabe Unite, i-a luat pașaportul, a transportat-o și a adăpostit-o într-un apartament. Totodată, în scopul exploatării sexuale comerciale, i-a cerut victimei întoarcerea unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil și proveniența căreia a fost motivată prin suportarea cheltuielilor în legătură cu

întreținerea acesteia și oferirea lui Pirojcov Valeriu a banilor în sumă de 3000 euro, pentru recrutare și transportare în Dubai.

Aflându-se în condițiile menționate, care determinau situația sa precară și ilegală legată de șederea în țara de destinație, Braga T. a fost supusă exploatării sexuale comerciale prin impunerea, de către persoană care a adăpostit-o și i-a confiscat pașaportul național, de a acorda, contrar voinței sale, servicii sexuale contra plată diferitor persoane de sex masculin pînă în luna iunie 2010.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca traficul de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, unei persoane fără consimțămîntul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială, săvîrșită prin confiscare de documente, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, înșelăciune, abuz de poziție vulnerabilitate, acțiuni săvîrșite de două sau mai multe persoane.

Instanța de fond a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că i-a împrumutat 8000 lei părții vătămate în legătură cu înmormîntarea mamei acesteia, pe care o cunoștea persona. Nu i-a propus lui Braga T. să plece peste hotare, nu a ajutat-o cu bani sau cu perfectarea actelor în acest sens. Partea vătămată întorcea datoria treptat, cîte 300-400 lei.

Partea vătămată a declarat că cu 6-7 ani în urmă era cu Iliășov Valeri în relații de prietenie. Pentru înmormîntarea mamei sale, în anul 2006 a împrumutat de la el 500 euro. Conform înțelegerii, îi restituia treptat cîte 300-400 lei. În septembrie 2009 el i-a propus să plece la muncă peste hotare, nu i-a spus țara, dar i-a făcut cunoștință cu Pirojcov Valeriu. Acesta, în continuare acesta s-a ocupat de plecarea ei. El i-a spus că va lucra dansatoare într-un club, în baza unui contract legal de muncă. Tot el a condus-o la secția de pașapoarte și i-a achitat 1200 lei pentru perfectarea pașaportului. Coptai A. a dus-o cu automobilul în aeroportul din Odessa, de unde ea a zburat la Kiev apoi în or. Dubai. Aici a fost întâmpinată de „Vica”, care i-a luat actele, spunînd ca i-a achitat lui Pirojcov V. pentru 3000 euro și că ea v-a trebui că-i întoarcă deja 23.000 euro, fiind forțată să practice prostituția timp de 4-5 luni. Pirojcov V. a zis că-i certat cu Iliășov V. și să nu-l credă ce-i va spune. Înainte de plecarea în Dubai ea a fost preîntîmpinată de Iliășov V. să nu accepte plecarea prin intermediul lui Pirojcov V. și i-a organizat o întîlnire cu un colaborator de poliție. Ultimul i-a lăsat numărul său de telefon și i-a spus să-l sune de la aeroport. Nu l-a telefonat deoarece nu se aștepta că va pleca prin Transnistria în or. Odessa.

Martorul Clocica R. a explicat că Pirojcov V. a luat-o pe Braga T. de acasă și tot el i-a perfectat actele necesare pentru plecare.

Martorul Andronachi I. a declarat că cunoaște despre faptul că în discuție cu Pirojcov V. inculpatul Iliășov V. se împotriva plecării părții vătămate peste hotare, că ultimul nu a avut beneficii de la plecarea ei și nu știut cînd și cum ea a plecat.

Martorul Copati A. a relatat că a transportat-o pe Braga T. la aeroportul din Odessa la rugămintea lui Pirojcov V., iar Iliășov V. nu știa despre acest lucru.

Instanța a statuat că vinovăția inculpatului Pirojcov V. pe art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal este dovedită pe deplin.

Totodată, instanța a concluzionat că vinovăția inculpatului Iliășov V. în traficul părții vătămate Braga Tatiana, prin perfectarea actelor de identitate,

procurarea biletului de avion, transportarea acesteia, achitarea cărorva sume de bănești sau primirea unor sume bănești drept remunerare pentru plecarea pătimitei, chiar și restituirea împrumutului incriminat, nu a fost demonstrată, și anume nu a fost probată latura subiectivă a infracțiunii imputate.

Argumentele părții vătămate, precum că a fost nevoită să plece peste hotare, deoarece avea datorie față de Iliășov V. nu pot fi luate în considerare. După cum s-a dovedit în cadrul ședinței de judecată, inculpatul se cunoștea de mai mult timp cu mama părții vătămate, acordându-i un ajutor bănesc la decesul mamei acesteia încă din anul 2006. Ea îi restituia treptat datoria, câte 300-400 lei. Inculpatul o ajuta permanent cu produse alimentare, i-a adus o mașină de lemne, cunoscând că avea o bunică bolnavă, ținută la pat.

Inculpatul a preîntâmpinat partea vătămată să nu accepte plecarea prin intermediul lui Pirojcov V. și i-a organizat o întâlnire cu un colaborator de poliție, care i-a lăsat numărul său de telefon și i-a spus să-l sune de la aeroport, fapte confirmate chiar de partea vătămată.

Prin urmare, inculpatul Iliășov V. urmează a fi achitat, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) CPP, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. d), 85 Cod penal, la 15 ani închisoare.

Apelantul a invocat că în ședința de judecată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită integral prin totalitatea de probe administrate în cadrul urmăririi penale, prezentate de procuror și examinate în ședința de judecată.

Instanța de judecată în mod nejustificat a apreciat critic declarațiile părții vătămate, întemeindu-și soluția pe declarațiile inculpatului și a martorilor care îl cunosc.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2013, apelul a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Iliășov Valeriu a fost condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal la 10 ani închisoare.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugirea parțială a pedepsei aplicate conform sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 aprilie 2007, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare, începând din ziua reținerii, cu computarea termenului arestului preventiv și arestul la domiciliu din 02 februarie 2012 până la 31 iulie 2013.

Instanța a constatat că: *„Iliășov Valeri, acționând prin înțelegere prealabilă cu Pirojcov Valeriu, decedat la 29 august 2012, și cu o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza penală prin ordonanța din 29 iunie 2011, în perioada de timp a lunilor august - noiembrie 2009, în or. Ialoveni, prin înșelăciune și fără consimțământul acesteia, abuzând de poziția ei de vulnerabilitate, a recrutat-o Braga (Clocica) T. în scopul exploatării sexuale comerciale în or. Dubai, Emiratele Arabe Unite, unde ea a fost transportată ulterior de Pirojcov Valeriu și adăpostită, și primită în scopul exploatării sexuale comerciale de persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza penală”*.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca traficul de ființe umane, adică *„recrutarea unei persoane fără consimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială, săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, de mai multe persoane”*.

Instanța a reținut că vinovăția inculpatului este dovedită prin următoarele probe.

Declarațiile părții vătămate date anterior, deoarece la judecarea apelului ea nu s-a prezentat, fiind plecată la lucru peste hotarele țării, în Dubai.

Astfel ea, *pe întreg procesul penal*, a declarat că inculpatul i-a propus să plece peste hotare și i-a făcut cunoștință cu Pirojcov V., cu care ea a purtat toate tratativele referitor la plecare – perfectarea actelor și transportarea.

Nu a cunoscut că plecarea va fi prin Transnistria. Până la plecare Iliășov V. a preîntâmpinat-o să nu plece prin intermediul lui Pirojcov V. și i-a organizat o întâlnire cu 2-3 săptămâni cu un colaborator de poliție. Ultimul i-a lăsat numărul său de telefon și i-a spus să-l sune de la aeroport și să-l anunțe.

Instanța a remarcat că *în instanța de apel procurorul a contestat declarațiile martorului Andronachi Iurie și, cu toate că nu a solicitat reaudierea acestuia, instanța a dat citirii declarațiilor lui de la urmărirea penală și instanța de fond*, conform căror el a auzit o ceartă între Iliășov V. și Pirojcov V., la care primul cerea partea sa de bani care i se cuvin pentru plecarea lui Braga T. în Dubai, la ce al doilea spunea că la moment bani nu are. Ulterior, Andronachi I. a fost scos de sub urmărirea penală pe această cauză.

Instanța a mai menționat că *„nu a fost dovedit că și Iliășov Valeri a participat la transportarea părții vătămate în Dubai unde a fost suspusă exploatării sexuale comerciale. Deasemenea nu poate fi constatată „prin confiscare de documente, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil”, deoarece această modalitate este parte componentă a acțiunii adiacente „amenințarea cu aplicarea sau aplicarea violenței fizice sau psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei”, or din lit. a) a alin. (1) din art. 165 CP confiscarea de documente, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil nu este alt ceva decât o modalitate enumerată în vederea manifestării acțiunii adiacente nominalizate mai sus, concluzie rezultată din cuvânt „inclusiv” care enumera modalitățile de exteriorizare a acțiunii adiacente „amenințarea cu aplicarea sau aplicarea violenței fizice sau psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei”*.

Reieșind din motivarea arătată mai sus cât și din prevederile art. 411 CPP, Colegiul penal va casa sentința și în ceea ce-l privește pe Pirojcov Valeriu excluzând din fapta și încadrarea juridică „prin confiscare de documente, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil”

5. Avocatul Miroslav Șendrea a declarat recurs ordinar în numele inculpatul, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței.

Recurentul a invocat că instanța de apel neîntemeiat a decis examinarea cauzei în lipsa părții vătămate, punând la baza deciziei, deciziile de către aceasta la faza urmăririi penale și judecării cauzei în instanța de fond, necătînd la faptul că audierea acesteia în ședința instanței de apel era absolut necesară, avînd în vedere că de către prima instanță a fost pronunțată o sentință de achitare.

Instanța de apel a făcut trimitere în decizia sa la probe care nu au fost invocate de procuror în apel.

Această modalitate de judecare a cauzei și condamnarea inculpatului după achitare, contravine jurisprudenței CțEDO.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Judecînd recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiurile cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația condamnatului.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

În primul rînd, conform art. 24 alin. (2), (4) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Potrivit art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Potrivit art. 384 alin. (3) și (4) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată. Conform art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În corespundere cu art. 415 alin. (2/1) Cod de procedură penală, judecînd apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare fără audierea martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Potrivit jurisprudenței naționale și a CEDO, avînd în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare bazîndu-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai

acuzării solicitate de părți (*hotărârile CtEDO Popovici vs. Moldova din 27.11.2007, §72, și Dănila vs. România din 8.03.2007, §62-63*). Martorii acuzației se audiază din nou în cazul în care depozitiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinutului (*hotărârea CtEDO Spînu vs. România din 29.04.2008, §60*).

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzației este pusă pe seama procurorului. CtEDO, în hotărârea *Capean vs. Belgia* din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzației.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și 26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului, în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Ignorarea acestei jurisprudențe lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din CEDO.

Dar, în pofida normelor specificate, a principiului contradictorialității în procesul penal și a jurisprudenței nominalizate, se observă că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, în cadrul rejudecării cauzei potrivit regulilor generale, după achitarea inculpatului, procurorul a optat pentru judecarea apelului în lipsa părții vătămate, care este și proba decisivă a acuzației și nu a solicitat să fie cercetate direct și nemijlocit probele scrise ale acuzației, menționând că nu este necesar a le cerceta (*v. 6, f. d. 87*).

Este adevărat că instanța de apel a dat citirii probelor scrise, examinate de prima instanță, consemnându-le în procesul verbal al ședinței de judecată, dar din propria inițiativă, încălcând astfel principiul contradictorialității procesului penal, deoarece a selectat și invocat din oficiu probe pe care le-a utilizat și pus la baza hotărârii de condamnare a inculpatului, adică în defavoarea lui, subminând competența exclusivă a acuzatorului de stat în aspectul vizat (*v. 5, f. d. 2-36*).

Mai mult, instanța de apel și-a fondat soluția de condamnare a inculpatului pe probe neconsemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, adică necercetate în ședința judecătorească în mod public, direct și nemijlocit, cum sunt cele de la f. 45, 186 - v.3, f. 194, 199, 209 - v.5, f. 5, 6 -v.6 (*v. 6, f. d. 96, pct. 4 din decizie*).

Pe lângă aceasta, menționând în partea descriptivă a deciziei că “*în instanța de apel procurorul a contestat declarațiile martorului Andronachi Iurie și, cu toate că nu a solicitat reaudierea acestuia, instanța a dat citirii declarațiilor lui de la urmărirea penală și instanța de fond*”, instanța de apel neîntemeiat a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile acestui martor, or acest fapt contravine prevederilor art. 24, 26 alin. (4), 414 alin. (3) Cod de procedură penală.

Cele expuse denotă faptul că procurorul s-a eschivat să-și exercite în fața instanței de apel sarcina prezentării probelor, adică nu și-a susținut apelul și volumul învinuirii înaintate inculpatei, care a fost anterior achitată de instanța de

fond, omițînd legala posibilitate oferită de prevederile art. 414 alin. (1), 419 Cod de procedură penală, de a-și dovedi motivele invocate în apel.

Astfel, instanța de apel nu a ținut cont de principiul contradictorialității procesului penal și neîntemeiat a pronunțat o hotărîre de recunoaștere a vinovăției inculpatului bazîndu-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia el fusese achitat, adică nu a rejudecat cauza în condițiile legii.

Totodată, prevederile art. 427 Cod de procedură penală oferă posibilitatea contestării prin intermediul recursului ordinar doar a hotărîrilor judecătorești, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar nu și contestarea acțiunilor sau inacțiunilor procurorului care a participat la judecarea apelului în vederea redresării omisiunilor procesuale comise de el.

În hotărîrea CÎEDO din 06.04.2010, în cauza Ștefan vs. România, este clar specificat că procurorul are obligația de a reflecta preținsele erori înainte de pronunțarea unei hotărîri definitive, iar statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de procuror și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

Astfel, soluția dispunerii rejudecării cauzei pentru examinarea repetată a apelului procurorului potrivit regulilor primei instanțe, în vederea unei eventuale condamnări a persoanei achitate, în cazul în care procurorul nu a susținut în apel învinuirea prin invocarea cercetării directe a probelor și nu a declarat recurs în aspectul vizat, ar fi una lipsită de orice suport legal.

În al doilea rînd, potrivit art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvîrșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvîrșită de inculpate, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvîrșirea acestei infracțiuni. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Nici aceste prescripții nu au fost respectate de instanța de apel.

Or, conform descriptivului deciziei contestate, instanța de apel a constatat în fapt că: *„Ilișov Valeri, acționînd prin înțelegere prealabilă cu Pirojcov Valeriu, decedat la 29 august 2012, și cu o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza penală prin ordonanța din 29 iunie 2011, în perioada de timp a lunilor august - noiembrie 2009, în or. Ialoveni, prin înșelăciune și fără consimțămîntul acesteia, abuzînd de poziția ei de vulnerabilitate, a recrutat-o Braga (Clocica) T. în scopul exploatării sexuale comerciale în or. Dubai, Emiratele Arabe Unite, unde ea a fost transportată ulterior de Pirojcov Valeriu și adăpostită, și primită în scopul exploatării sexuale comerciale de persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza penală”* și a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca traficul de ființe umane, adică *„recrutarea unei persoane fără*

conșimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială, săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, de mai multe persoane” (pct. 4 din decizie).

Totodată, pe lângă faptul că instanța nu a constatat nimic în raport cu circumstanțele de fapt și de drept privind derularea evenimentelor în Dubai, relevând că: *„nu a fost dovedit că și Ilișov Valeri a participat la transportarea părții vătămate în Dubai”*, a indicat în mod divergent și dubios că:

a) inculpatul doar a recrutat partea vătămată, împreună cu Pirojcov V. și o altă persoană iar în Dubai ea a fost transportată doar de unul singur Pirojcov V., *„unde a adăpostit-o și primit-o”*, rezultă că tot el, dar fără a stabili, în raport cu volumul învinuirii formulate, în ce împrejurări, mijloace și acțiuni infracționale a fost recrutată și transportată partea vătămată, a ajuns ea în Dubai, a fost sau nu supusă aici exploatării sexuale comerciale și care sunt dovezile în acest sens, în situația în care în rechizitoriu nici nu sunt incriminate inculpaților asemenea acțiuni (pct. 2 și 4 din decizie);

b) statuind că *„nu a fost dovedit că și Ilișov Valeri a participat la transportarea părții vătămate în Dubai unde a fost suspusă exploatării sexuale comerciale. Deasemenea nu poate fi constatată „prin confiscare de documente, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil”, instanța și-a combătut totalmente propria constatare – „abuzînd de poziția ei de vulnerabilitate” și versiunea acuzării, pe care de fapt este fondată în întregime învinuirea, că inculpatul a recrutat partea vătămată în legătură cu datoria de 500 euro pe care ultima o avea față de el și, în virtutea situației financiare dificile nu o putea restitui (pct. 2 și 4 din decizie).*

Mai mult, instanța a reprodus în decizie declarațiile părții vătămate că pînă la plecare inculpatul a preîntîmpinat-o să nu plece prin intermediul lui Pirojcov V. și i-a organizat o întîlnire cu 2-3 săptămîni cu un colaborator de poliție, care i-a lăsat numărul său de telefon și i-a spus să-l sune de la aeroport și să-l anunțe, dar nu le-a apreciat în niciun fel (v. 6, f. d. 96, pct. 4 din decizie).

Însă, aceste mărturii ale părții vătămate denotă în mod clar și concludent lipsa intenției inculpatului de a trafica partea vătămată în scop de exploatare sexuală comercială și această circumstanță a fost în mod corect, argumentat și întemeiat luată în considerare de prima instanță întru justificarea soluției de achitare a inculpatului, pe motivul lipsei elementelor infracțiunii incriminate (pct. 2 din decizie).

Împrejurările enunțate relevă în mod clar și evident că hotărîrea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția de condamnare a inculpatului, iar apelul procurorului a fost greșit admis de către instanța de apel.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală instanța de recurs admite recursul, casează total hotărîrea atacată și menține hotărîrea primei instanțe, în cazul în care apelul a fost greșit admis.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, se impune soluția casării deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Miroslav Șendrea, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2013, în privința inculpatului Iliășov Valeri Vasili, deoarece apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 martie 2013, prin care Iliășov Valeri Vasili a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Iliășov Valeri Vasili urmează a fi eliberat din Penitenciar, dacă nu execută alte hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 29 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun